

SANY
CONSULTING

Αναλογιστική Μελέτη για τον
**Τομέα Πρόνοιας Εργοληπτών
Δημοσίων Έργων (Τ.Π.Ε.Δ.Ε.)
του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα
Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.)**

Υπεύθυνοι

Νίκος Φράγκος
Καθηγητής

Μαριάννα Ανυφαντή
Αναλογιστής, FHAS

Ιανουάριος 2013

Περιεχόμενα

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	3
2.	ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ.....	4
2.1.	Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ	4
2.2.	ΤΟ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	5
2.3.	ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	5
2.4.	Η ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ.....	6
3.	ΣΥΝΟΨΗ	8
4.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ – ΠΑΡΟΧΕΣ	10
4.1.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ	10
4.2.	ΠΑΡΟΧΕΣ.....	12
5.	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ	15
6.	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	16
6.1.	ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ.....	16
7.	ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	20
7.1.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	20
7.1.1.	<i>Επιτόκιο Προεξόφλησης.....</i>	<i>20</i>
7.1.2.	<i>Πληθωρισμός</i>	<i>20</i>
7.1.3.	<i>Περιουσία του Τομέα.....</i>	<i>20</i>
7.1.4.	<i>Έσοδα / Έξοδα του Τομέα</i>	<i>20</i>
7.1.5.	<i>Πυκνότητα εργασίας κατ' έτος.....</i>	<i>22</i>
7.2.	ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ.....	22
7.2.1.	<i>Θνησιμότητα</i>	<i>22</i>
7.2.2.	<i>Προϋποθέσεις και Όρια Ηλικίας Συνταξιοδότησης.....</i>	<i>22</i>
7.3.	ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ (ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1/1/2013)	23
8.	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ	24
9.	ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΙΣΟΖΥΓΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΟΡΟΕΣ	25
9.1.	ΒΑΣΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	25
9.2.	ΣΕΝΑΡΙΟ 1.....	28
9.3.	ΣΕΝΑΡΙΟ 2.....	31
9.4.	ΣΕΝΑΡΙΟ 3.....	34
9.5.	ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ- ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ-ΟΡΙΣΜΟΙ	37
10.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	39

1. Εισαγωγικό Σημείωμα

Η παρούσα αναλογιστική μελέτη εκπονήθηκε, καταρτίσθηκε και συντάχθηκε από την SANY ΕΠΕ.

Ο εντολέας της μελέτης είναι το Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Αυτοαπασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.).

Η μελέτη αφορά την κατάρτιση Αναλογιστικού Ισοζυγίου του Τομέα Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Π.Ε.Δ.Ε.) του Ε.Τ.Α.Α. και των μελλοντικών χρηματοροών αυτού σε μακροχρόνια βάση.

Η μελέτη παραδίδεται στον εντολέα.

2. Γενικά Περί Αναλογιστικών Μελετών

2.1. Η Χρηματοδότηση των Ασφαλιστικών Παροχών

Η λειτουργία ασφαλιστικών συστημάτων που χορηγούν οικονομικές παροχές σε ομάδες του πληθυσμού οι οποίες για αντικειμενικούς λόγους δεν μπορούν να εξασφαλίσουν εισοδήματα από εργασία, είναι κοινωνικά αναγκαία. Τέτοια ασφαλιστικά συστήματα στοχεύουν στην οικονομική εξασφάλιση των ατόμων που αποχωρούν από την εργασία τους λόγω γήρατος ή αναπηρίας καθώς και των μελών της οικογένειας των θανόντων. Στο επίπεδο της κοινωνικής ασφάλισης, τη σοβαρή ευθύνη της υλοποίησης αυτών των παροχών έχουν αναλάβει οι κοινωνικοί φορείς (ταμεία) κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.

Η επιτυχία ενός ασφαλιστικού συστήματος κρίνεται αποκλειστικά από τη δυνατότητα του να αντεπεξέρχεται στις υποχρεώσεις του, να υλοποιεί δηλαδή τις παροχές που υπόσχεται στα ασφαλισμένα μέλη του. Για να μπορεί να το επιτυγχάνει, πρέπει να κατέχει ανά πάσα στιγμή τους αναγκαίους πόρους. Συγκεκριμένα, για να θεωρηθεί ένα ασφαλιστικό σύστημα επιτυχημένο δε φθάνει μόνον να μπορεί να αντεπεξέλθει στο άμεσο κόστος των παροχών, αλλά να έχει τη δυνατότητα να καλύψει και το κόστος των μελλοντικών παροχών όταν έρθει η στιγμή να καταβληθούν. Η μέθοδος χρηματοδότησης των παροχών συνεπώς, έχει τεράστια σημασία για τη εύρυθμη λειτουργία του.

Το κεντρικό πρόβλημα της χρηματοδότησης των ασφαλιστικών παροχών και κυρίως των συντάξεων, αφορά στη χρονική κατανομή των πόρων σε σχέση με τις υποχρεώσεις του φορέα. Το άμεσο κόστος για ένα συνταξιοδοτικό φορέα προέρχεται από την καταβολή συντάξεων στους ήδη συνταξιούχους του. Πέρα από αυτό όμως, ο φορέας πρέπει να είναι σε θέση να καλύπτει συνεχώς στο μέλλον το κόστος των παροχών τόσο των συνταξιούχων όσο και των ενεργών μελών του. Καθώς το δεύτερο αυτό κόστος έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα, αποκτά ιδιαίτερη σημασία ποιο τμήμα του συνολικού κόστους καλούνται να καλύψουν οι εισφορές, που αποτελούν τη βασική πηγή εσόδων του φορέα. Με άλλα λόγια, το κρίσιμο σημείο που διαχωρίζει τα διαφορετικά συστήματα χρηματοδότησης είναι το τμήμα του συνολικού κόστους που «αναγνωρίζεται» και χρηματοδοτείται.

Εάν αναγνωρίζεται μόνο το άμεσο κόστος, τότε η εισφορά τίθεται σε τέτοιο επίπεδο, ώστε το σύνολο των εισφορών που εισπράττονται να είναι επαρκές για να καλύψει τις άμεσες υποχρεώσεις προς τους τωρινούς συνταξιούχους. Αντίθετα, εάν αναγνωρίζεται το μακροπρόθεσμο κόστος, η εισφορά τίθεται σε ύψος που επιτρέπει την ολική ή εν μέρει κεφαλαιοποίηση ώστε να αντιμετωπισθούν οι μελλοντικές υποχρεώσεις του φορέα. Οι δύο αυτές μέθοδοι (συστήματα) χρηματοδότησης είναι γνωστές ως «διανεμητικό σύστημα» και «κεφαλαιοποιητικό σύστημα» αντίστοιχα.

2.2. Το Διανεμητικό Σύστημα

Το διανεμητικό σύστημα χρησιμοποιείται στη χρηματοδότηση του μεγαλύτερου τμήματος των παροχών της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα αλλά και σε πλήθος άλλων χωρών. Η βασική αρχή της λειτουργίας του είναι εξαιρετικά απλή. Από τις εισφορές της παρούσας γενιάς εργαζομένων χρηματοδοτούνται οι παροχές της παρούσας γενιάς των συνταξιούχων. Όταν με τη σειρά της η τωρινή γενιά των εργαζομένων αποχωρήσει από την εργασία, οι τότε εργαζόμενοι θα κληθούν να χρηματοδοτούν το κόστος των συντάξεων με τις εισφορές που θα καταβάλλουν.

Για να λειτουργεί αυτό το σύστημα χρηματοδότησης, θα πρέπει να υπάρχει συνεχώς επαρκής αριθμός ενεργών ασφαλισμένων, σημαντικά υψηλότερος αυτού των συνταξιούχων. Αυτός είναι ουσιαστικά ο μοναδικός τρόπος να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση των παροχών που έχει «εγγυηθεί» το σύστημα ασφάλισης, με δεδομένο ποσοστό εισφορών επί της μισθοδοσίας.

Στην πράξη, διάφοροι παράγοντες μπορούν να διαταράξουν σημαντικά το λόγο του αριθμού των ενεργών προς τους συνταξιούχους, επηρεάζοντας σημαντικά την οικονομική ισορροπία του συστήματος. Λόγω δε του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα τόσο των παροχών όσο και της φύσης των αιτιών που διαταράσσουν την ισορροπία, τα προβλήματα χρηματοδότησης που ανακύπτουν είναι σοβαρά και συχνά μη αναστρέψιμα. Η υπογεννητικότητα και η ανεργία οδηγούν σε σταδιακή μείωση του αριθμού των εργαζομένων ανά συνταξιούχο, ενώ η συνεχής αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης διογκώνει περαιτέρω τον αριθμό των συνταξιούχων. Το αποτέλεσμα είναι να καθίσταται αναγκαία η επέμβαση στο επίπεδο των παροχών, στο επίπεδο των εισφορών ή και στα δύο.

2.3. Το Κεφαλαιοποιητικό Σύστημα

Η λειτουργία του κεφαλαιοποιητικού συστήματος βασίζεται στην απαίτηση της ύπαρξης σε κάθε χρονική στιγμή, ισότητας μεταξύ της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του ασφαλιστικού φορέα και της παρούσας αξίας των περιουσιακών του στοιχείων. Στα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται οι εισφορές που αναμένεται να λάβει ο φορέας καθώς και το απόθεμα που έχει δημιουργηθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή και οι πρόσοδοι που προκύπτουν από την επένδυση του.

Στην πράξη, εφαρμογή αυτής της αρχής σε ένα νεοϊδρυόμενο φορέα που δεν έχει ακόμη συνταξιούχους, σημαίνει κεφαλαιοποίηση των εισφορών και δημιουργία αποθέματος που επενδύεται. Με την πάροδο των ετών το απόθεμα διογκώνεται τόσο από τις εισφορές όσο και από τις αποδόσεις της επένδυσης του και χρηματοδοτεί τις παροχές όταν αρχίσουν να καταβάλλονται.

Με ένα τέτοιο σχεδιασμό, η κάθε γενιά ασφαλισμένων ουσιαστικά αποταμιεύει για να καλύψει τις δικές της κυρίως παροχές και έτσι παύει η ισορροπία του συστήματος να εξαρτάται από τους σχετικούς αριθμούς ενεργών ασφαλισμένων και συνταξιούχων. Ακόμη και αν ο αριθμός των συνταξιούχων είναι πολλαπλάσιος αυτού των ενεργών, δεν παρουσιάζεται πρόβλημα στη χρηματοδότηση των παροχών τους, εφόσον με τις εισφορές που η παρούσα γενιά των συνταξιούχων κατέβαλλε όταν ήταν ενεργή, έχει δημιουργηθεί επαρκές απόθεμα.

Πέρα από την ανεξαρτησία του από τους δημογραφικούς παράγοντες, ίσως το πιο βασικό πλεονέκτημα που έχει το κεφαλαιοποιητικό σύστημα είναι το ότι εισάγει μία επιπλέον πηγή χρηματοδότησης πέρα από τις εισφορές, τα έσοδα από την επένδυση του αποθέματος. Πράγματι, ένα τμήμα του συνολικού κόστους των παροχών καλύπτεται από τις αποδόσεις των επενδύσεων.

Κατά συνέπεια, για δεδομένο ύψος παροχών, όσο μεγαλύτερες είναι οι πρόσοδοι από την επένδυση του αποθέματος, τόσο χαμηλότερες είναι οι εισφορές που απαιτούνται. Στα πλαίσια του κεφαλαιοποιητικού συστήματος, υπάρχουν πολλές διαφορετικές μέθοδοι χρηματοδότησης-αποθεματοποίησης, οι οποίες διαφέρουν στο ρυθμό «αναγνώρισης» και κάλυψης του κόστους των παροχών.

2.4. Η Αναλογιστική Μελέτη ενός Ασφαλιστικού Φορέα

Η επαρκής χρηματοδότηση προϋποθέτει ρεαλιστικές εκτιμήσεις για το κόστος των παροχών που ο ασφαλιστικός φορέας θα κληθεί να καταβάλλει στο μέλλον. Η εκτίμηση του κόστους των παροχών όμως, δεν είναι ένα απλό πρόβλημα, κυρίως λόγω της φύσης των οικονομικών υποχρεώσεων του ασφαλιστικού φορέα. Πράγματι, σε φυσιολογικές συνθήκες, το μεγαλύτερο τμήμα των υποχρεώσεων του φορέα έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα. Όταν δε, όπως είναι και το συνηθέστερο, το ύψος των παροχών εξαρτάται από τη διάρκεια ασφάλισης των μελών, η οικονομική υποχρέωση που έχει αναλάβει ο φορέας ασφάλισης «κτίζεται» σταδιακά με την πάροδο του χρόνου και συνεπώς είναι συνεχώς μεταβαλλόμενη.

Η καταβολή κάθε παροχής επιπλέον έχει και ένα βαθμό αβεβαιότητας. Όταν πρόκειται για συντάξεις γήρατος, το ποσό που θα χρειασθεί για τη κάλυψη τους είναι αβέβαιο, καθώς η διάρκεια ζωής του κάθε ασφαλιζόμενου μέλους δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή. Ακόμη, αβέβαιες είναι και οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με τυχαία γεγονότα όπως είναι η αναπηρία ή ο θάνατος, καθώς ούτε το ύψος τους είναι γνωστό αλλά ούτε και ο χρόνος που θα καταβληθούν.

Η αναλογιστική επιστήμη έχει αναπτύξει μεθόδους που αντιμετωπίζουν με επιτυχία τόσο την αβεβαιότητα όσο και το μακροπρόθεσμο χαρακτήρα των υποχρεώσεων ενός συνταξιοδοτικού φορέα. Μία αναλογιστική μελέτη χρησιμοποιεί αυτές τις μεθόδους για να δώσει μία ολοκληρωμένη και ρεαλιστική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του φορέα. Κατά τη συνήθη πρακτική, μία αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει δύο τμήματα: Την αναλογιστική αποτίμηση και την προβολή χρηματοροών.

Κύριο έργο της αναλογιστικής αποτίμησης (actuarial valuation) είναι να αποτιμήσει τις μακροπρόθεσμες οικονομικές υποχρεώσεις και τα έσοδα του συνταξιοδοτικού φορέα. Με αυτό το τρόπο εξετάζεται εάν μακροπρόθεσμα ο φορέας χρηματοδοτείται επαρκώς. Όταν η αναλογιστική παρούσα αξία των υποχρεώσεων υπερβαίνει αυτή των εσόδων, τότε ο φορέας παρουσιάζει αναλογιστικό έλλειμμα, δηλαδή με βάση την παρούσα κατάσταση και λογικές παραδοχές για το μέλλον, δεν είναι σε θέση να αντεπεξέλθει στις μελλοντικές (συχνά δε και στις παρούσες) υποχρεώσεις του, χωρίς αλλαγή στο επίπεδο των εισφορών-παροχών. Το αναλογιστικό έλλειμμα είναι ουσιαστικά η μη χρηματοδοτούμενη υποχρέωση, το τμήμα δηλαδή των παροχών το οποίο δεν αντικρίζεται από ίσης αξίας περιουσιακά στοιχεία (υπάρχοντα ή μελλοντικά) και το οποίο κατά συνέπεια, δεν θα μπορεί να καλυφθεί όταν ανακύψει.

Αντίθετα, όταν η αναλογιστική παρούσα αξία των εσόδων είναι υψηλότερη από αυτή των παροχών, ο φορέας παρουσιάζει αναλογιστικό πλεόνασμα. Σε αυτή την περίπτωση τα τωρινά περιουσιακά στοιχεία του φορέα και αυτά που αναμένεται να αποκτηθούν μελλοντικά, υπερκαλύπτουν τη συνολική υποχρέωση για την καταβολή των παροχών. Το αναλογιστικό πλεόνασμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μειώσει τις εισφορές, να αυξήσει τις παροχές ή και τα δύο. Τα αποτελέσματα μίας αναλογιστικής αποτίμησης παρουσιάζονται συνήθως σε μορφή ισοζυγίου, το οποίο αναφέρεται συχνά ως αναλογιστικό ισοζύγιο.

Γνώση της μελλοντικής εξέλιξης των εσόδων και εξόδων του φορέα, επιτρέπει μεταξύ άλλων σωστό προγραμματισμό και επιλογή της καλύτερης δυνατής επενδυτικής πολιτικής. Πράγματι, τα αποτελέσματα της προβολής των χρηματοροών επιτρέπουν στο φορέα να κατανείμει τις επενδύσεις του με τρόπο ώστε να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή απόδοση αλλά και να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα ώστε να μπορούν να καταβάλλονται οι παροχές όταν προκύπτουν.

Καθώς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της ασφαλισμένης ομάδας, αλλά πολύ περισσότερο, οι οικονομικές συνθήκες μεταβάλλονται με το χρόνο, η αναλογιστική μελέτη πρέπει να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Εμβόλιμες μελέτες είναι αναγκαίο να διενεργούνται σε κάθε περίπτωση κατά την οποία η οικονομική κατάσταση του φορέα ενδέχεται να μεταβληθεί, για παράδειγμα σε κάθε αλλαγή στο καθεστώς εισφορών παροχών, συγχώνευση φορέων, μεταβολή κοινωνικών πόρων κλπ.

Η αναλογιστική μελέτη αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό "εργαλείο" με βάση το οποίο μπορούν να ληφθούν αποφάσεις σχετικές με το μέλλον ενός φορέα ασφάλισης. Τα αποτελέσματα της πρέπει να μελετώνται προσεκτικά και να λαμβάνονται πολύ σοβαρά υπόψη από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, πριν την υιοθέτηση οποιασδήποτε απόφασης. Εξάλλου, η προσαρμογή στα συμπεράσματα της μελέτης, αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό δρόμο προς την εξασφάλιση των παροχών και τη συνέχιση της λειτουργίας του ταμείου χωρίς προβλήματα.

3. Σύνοψη

Το τέως Ταμείο Προνοίας (Τ.Π.Ε.Δ.Ε.) ιδρύθηκε το 1946 με ΝΔ/75/2-9-1946 και εντάχθηκε ως Τομέας στο Ε.Τ.Α.Α. το 2008 με το Ν. 3655/2008. Σκοπός του Τομέα είναι η χορήγηση εφάπαξ χρηματικού ποσού σ' αυτόν που αποχωρεί από το επάγγελμα και σ' αυτόν που αδυνατεί να ασκήσει το επάγγελμα λόγω αναπηρίας καθώς και στα μέλη της οικογένειας θανόντα ασφαλισμένου. Επίσης, η χορήγηση εκτάκτου βοηθήματος σε αναξιοπαθούντες ασφαλισμένους. Εφάπαξ βοήθημα δικαιούνται και οι υπηρετούντες υπάλληλοι του Τ.Π.Ε.Δ.Ε κατά την συνταξιοδότησή τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Η παρούσα αναλογιστική μελέτη μελετά σε σύνολο 4 διαφορετικά σενάρια με δύο εναλλακτικές παραδοχές επιτοκίου προεξόφλησης 3,15% και 2%, για κάθε σενάριο.

Στο **Βασικό Σενάριο** απεικονίζεται η πορεία του Τομέα υπό το ισχύον καθεστώς. Συγκεκριμένα, στο Βασικό Σενάριο απεικονίζονται τα οικονομικά μεγέθη του Τομέα με την προϋπόθεση ότι οι εισφορές και οι παροχές παραμένουν σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις, έχοντας ενσωματώσει τις νομοθετικές ρυθμίσεις του ν.4093/2012. Το ύψος των παροχών στηρίζεται τόσο στα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012 όσο και στα δικαιώματα που προκύπτουν από τα μελλοντικά έτη ασφάλισης.

Το **Σενάριο 1** παρουσιάζει απεικονίζεται η πορεία του Τομέα υπολογίζοντας τις παροχές που προκύπτουν μόνο από τα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012. Συγκεκριμένα στο σενάριο αυτό, οι παροχές υπολογίζονται με βάση την συσσωρευθείσα υπηρεσία κατά την ημερομηνία αποτίμησης της μελέτης και επίσης, για τους νέους ασφαλισμένους η ασφαλιστική κλάση είναι αυτή που είχε ο ασφαλισμένος κατά την ημερομηνία αποτίμησης.

Το **Σενάριο 2** βασίστηκε στο **Βασικό Σενάριο** υπολογίζοντας όμως, τις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων με μείωση κατά **70%** και όχι κατά 83%, όπως ορίζεται από το ν.4093/2012.

Το **Σενάριο 3** βασίστηκε στο **Βασικό Σενάριο** υπολογίζοντας όμως, τις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων με μείωση κατά **69%** και όχι κατά 83%, όπως ορίζεται από το ν.4093/2012.

Ο αναλογιστικός ορίζοντας της παρούσας μελέτης, ορίζεται ως ο χρόνος που απαιτείται για την αποχώρηση από τον Τομέα και του τελευταίου ασφαλισμένου.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα της μελέτης παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Στοιχεία Αναλογιστικού Ισοζυγίου Επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%				
(Ποσά σε χιλ. €)	Έξοδα	Έσοδα	Περιουσία	Αναλ. Αποτ.
Βασικό Σενάριο	278.126	241.017	59.151	22.041
Σενάριο 1	28.269	0	59.151	30.882
Σενάριο 2	299.298	241.017	59.151	870
Σενάριο 3	300.927	241.017	59.151	-759

Στοιχεία Αναλογιστικού Ισοζυγίου Επιτόκιο προεξόφλησης 2,00%				
(Ποσά σε χιλ. €)	Έξοδα	Έσοδα	Περιουσία	Αναλ. Αποτ.
Βασικό Σενάριο	420.119	336.325	59.151	-24.643
Σενάριο 1	31.609	0	59.151	27.542
Σενάριο 2	443.308	336.325	59.151	-47.832
Σενάριο 3	445.092	336.325	59.151	-49.615

Στις παρακάτω ενότητες περιγράφονται αναλυτικά οι οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε.

4. Ασφαλιστικές Εισφορές – Παροχές

4.1. Εισφορές

4.1.1. Βασικό Σενάριο

4.1.1.1. Παλαιοί Ασφαλισμένοι (πριν την 31/12/1992)

Για τους κατόχους ΜΕΕΠ Α1-Α2 κατηγορίας (Κατηγορία αρχείου Α, Β): 162,81 €
Για τους κατόχους ΜΕΕΠ 1^{ης} -2^{ης} κατηγορίας (Κατηγορία αρχείου Γ, Δ): 200,74 €
Πλήθος καταβαλλόμενων εισφορών ανά ημερολογιακό έτος: 1

4.1.1.2. Νέοι Ασφαλισμένοι (μετά την 1/1/1993)

4% * Συντάξιμες αποδοχές.

Οι συντάξιμες αποδοχές καθορίζονται με βάση την ασφαλιστική κατηγορία στην οποία ανήκει ο ασφαλισμένος και σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Ασφαλιστικές κατηγορίες	Συντάξιμες αποδοχές
1 ^ο έως 3 ^ο έτος ασφάλισης - 1η ασφαλιστική κατηγορία	693,35 €
άνω της 5ετίας (6ο έτος ασφ.) - 2η ασφαλιστική κατηγορία	852,63 €
7 ^ο έως 9 ^ο έτος ασφάλισης - 3η ασφαλιστική κατηγορία	1.010,86 €
10 ^ο έως 12 ^ο έτος ασφάλισης - 4η ασφαλιστική κατηγορία	1.168,60 €
13 ^ο έως 15 ^ο έτος ασφάλισης - 5η ασφαλιστική κατηγορία	1.319,65 €
16 ^ο έως 18 ^ο έτος ασφάλισης - 6η ασφαλιστική κατηγορία	1.435,66 €
19 ^ο έως 21 ^ο έτος ασφάλισης - 7η ασφαλιστική κατηγορία	1.547,81 €
22 ^ο έως 24 ^ο έτος ασφάλισης - 8η ασφαλιστική κατηγορία	1.659,99 €
25 ^ο έως 27 ^ο έτος ασφάλισης - 9η ασφαλιστική κατηγορία	1.772,15 €
28 ^ο έως 30 ^ο έτος ασφάλισης - 10η ασφαλιστική κατηγορία	1.884,34 €
31 ^ο έως 33 ^ο έτος ασφάλισης - 11η ασφαλιστική κατηγορία	1.996,51 €
34 ^ο έως 36 ^ο έτος ασφάλισης - 12η ασφαλιστική κατηγορία	2.018,67 €
37 ^ο έως 39 ^ο έτος ασφάλισης - 13η ασφαλιστική κατηγορία	2.220,85 €
άνω των 39 ετών ασφάλισης - 14η ασφαλιστική κατηγορία	2.333,02 €

Η 1^η κατηγορία είναι αυτή στην οποία κατατάσσεται ο ασφαλισμένος κατά την ένταξή του στον Τομέα, ενώ μετά τα τρία έτη αλλάζει αυτόματα στη 2^η κατηγορία. Στην συνέχεια, υποχρεωτικά όλοι οι νέοι ασφαλισμένοι, όταν συμπληρώσουν τριετία, αλλάζουν κατηγορία στην αρχή του επόμενου έτους.

Πλήθος καταβαλλόμενων εισφορών ανά ημερολογιακό έτος: 12

4.1.1.3. *Νεοεισερχόμενοι (μετά την 1/1/2013)*

4% * Συντάξιμες αποδοχές.

Οι συντάξιμες αποδοχές καθορίζονται με βάση την ασφαλιστική κατηγορία στην οποία ανήκει ο ασφαλισμένος και σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

Πλήθος καταβαλλόμενων εισφορών ανά ημερολογιακό έτος: 12

4.1.2. **Σενάριο 1**

Δεν έχουν συμπεριληφθεί εισφορές.

4.1.3. **Σενάρια 2, 3**

Οι εισφορές είναι αυτές που περιγράφονται στο **Βασικό Σενάριο**.

4.2. Παροχές

4.2.1. Βασικό Σενάριο

4.2.1.1. Παλαιοί Ασφαλισμένοι (πριν την 31/12/1992)

- Για τους κατόχους ΜΕΕΠ Α1-Α2 κατηγορίας: 22.518,47€
- Για τους κατόχους ΜΕΕΠ 1ης-2ης κατηγορίας: 26.326,78 €

Το παραπάνω ποσό ισχύει για 30 έτη υπηρεσίας. Για λιγότερο από 30 έτη το ποσό μειώνεται ανάλογα, ενώ για περισσότερα από 30 έτη αυξάνεται κατά 1/30, με ανώτατο όριο τα 35 έτη.

Το τελικό ποσό των καταβαλλόμενων παροχών έχει αναπροσαρμοστεί ώστε να περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις του Ν. 4093/2012, δηλαδή, έχει μειωθεί κατά **83%**.

4.2.1.2. Νέοι Ασφαλισμένοι (μετά την 1/1/1993)

85%* Συντάξιμες αποδοχές * έτη ασφάλισης

Όπου, Συντάξιμες Αποδοχές είναι ο μέσος όρος του ποσού της τελευταίας πενταετίας του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου, που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κλάση, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

4.2.1.3. Νεοεισερχόμενοι (μετά την 1/1/2013)

85%* Συντάξιμες αποδοχές * έτη ασφάλισης

Όπου, Συντάξιμες Αποδοχές είναι ο μέσος όρος του ποσού όλου του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου, που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κλάση, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

4.2.2. Σενάριο 1

4.2.2.1. Παλαιοί Ασφαλισμένοι (πριν την 31/12/1992)

Στο συγκεκριμένο σενάριο, οι παροχές υπολογίστηκαν με βάση τα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012 και σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις της παραγράφου 4.2.1.

4.2.2.2. Νέοι Ασφαλισμένοι (μετά την 1/1/1993)

Στο συγκεκριμένο σενάριο οι παροχές υπολογίστηκαν με βάση τα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012 και σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις της παραγράφου 4.2.1. Η ασφαλιστική κλάση του ασφαλισμένου είναι αυτή την οποία είχε κατά την ημερομηνία αποτίμησης της μελέτης.

4.2.2.3. *Νεοεισερχόμενοι (μετά την 1/1/2013)*

Δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν σενάριο.

4.2.3. Σενάριο 2

4.2.3.1. *Παλαιοί Ασφαλισμένοι (πριν την 31/12/1992)*

- Για τους κατόχους ΜΕΕΠ Α1-Α2 κατηγορίας: 22.518,47€
 - Για τους κατόχους ΜΕΕΠ 1ης-2ης κατηγορίας: 26.326,78 €
- Το παραπάνω ποσό ισχύει για 30 έτη υπηρεσίας. Για λιγότερο από 30 έτη το ποσό μειώνεται ανάλογα, ενώ για περισσότερα από 30 έτη αυξάνεται κατά 1/30, με ανώτατο όριο τα 35 έτη.

Το τελικό ποσό των καταβαλλόμενων παροχών έχει μειωθεί κατά **70%**.

4.2.3.2. *Νέοι Ασφαλισμένοι (μετά την 1/1/1993)*

85%* Συντάξιμες αποδοχές * έτη ασφάλισης

Όπου, Συντάξιμες Αποδοχές είναι ο μέσος όρος του ποσού της τελευταίας πενταετίας του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου, που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κλάση, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

4.2.3.3. *Νεοεισερχόμενοι (μετά την 1/1/2013)*

85%* Συντάξιμες αποδοχές * έτη ασφάλισης

Όπου, Συντάξιμες Αποδοχές είναι ο μέσος όρος του ποσού όλου του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου, που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κλάση, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

4.2.4. Σενάριο 3

4.2.4.1. *Παλαιοί Ασφαλισμένοι (πριν την 31/12/1992)*

- Για τους κατόχους ΜΕΕΠ Α1-Α2 κατηγορίας: 22.518,47€
 - Για τους κατόχους ΜΕΕΠ 1ης-2ης κατηγορίας: 26.326,78 €
- Το παραπάνω ποσό ισχύει για 30 έτη υπηρεσίας. Για λιγότερο από 30 έτη το ποσό μειώνεται ανάλογα, ενώ για περισσότερα από 30 έτη αυξάνεται κατά 1/30, με ανώτατο όριο τα 35 έτη.

Το τελικό ποσό των καταβαλλόμενων παροχών έχει μειωθεί κατά **69%**.

4.2.4.2. *Νέοι Ασφαλισμένοι (μετά την 1/1/1993)*

85%* Συντάξιμες αποδοχές * έτη ασφάλισης

Όπου, Συντάξιμες Αποδοχές είναι ο μέσος όρος του ποσού της τελευταίας πενταετίας του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου, που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κλάση, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

4.2.4.3. *Νεοεισερχόμενοι (μετά την 1/1/2013)*

85%* Συντάξιμες αποδοχές * έτη ασφάλισης

Όπου, Συντάξιμες Αποδοχές είναι ο μέσος όρος του ποσού όλου του ασφαλιστικού βίου του ασφαλισμένου, που αντιστοιχεί στην ασφαλιστική κλάση, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 4.1.1.2.

5. Επεξεργασία ληφθέντων αρχείων

Για την εκπόνηση της αναλογιστικής μελέτης παρελήφθησαν από τον Τομέα τα ακόλουθα δεδομένα:

- Αναλυτικά στοιχεία για κάθε ενεργό ασφαλισμένο.
- Στοιχεία Εσόδων – Εξόδων για τα έτη 2009 – 2011.
- Ανάλυση περιουσίας του Τομέα κατά την 30/09/2012.

Διάφορες λογικές - προσεγγιστικές μέθοδοι ακολουθήθηκαν, όπου υπήρχαν ανεπαρκή δεδομένα.

6. Στατιστικά Στοιχεία

6.1. Εν ενεργεία ασφαλισμένοι

Φύλο	Πλήθος Ατόμων	Μέση Ηλικία	Μέση Προϋπηρεσία
Άνδρες	9.572	55	16
Γυναίκες	3.978	50	14

Έτη Προϋπηρεσίας	Πλήθος Ατόμων	
	Άνδρες	Γυναίκες
0	50	35
1	281	176
2	754	428
3	133	78
4	258	139
5	354	180
6	241	105
7	361	186
8	398	200
9	240	108
10	150	63
11	178	77
12	233	92
13	207	107
14	148	70
15	324	136
16	448	181
17	391	146
18	329	123
19	376	143
20	418	141
21	416	132
22	220	66

Έτη Προϋπηρεσίας	Πλήθος Ατόμων	
	Άνδρες	Γυναίκες
23	318	124
24	487	146
25	372	131
26	374	116
27	279	70
28	217	66
29	156	50
30	118	48
31	82	24
32	61	25
33	50	19
34	37	9
35	37	9
36	16	7
37	9	8
38	12	3
39	11	3
40	6	2
>40	22	6
Σύνολο	9.572	3.978

Πλήθος Ατόμων		
Ηλικία	Άνδρες	Γυναίκες
28	3	2
29	9	9
30	16	22
31	30	43
32	33	96
33	87	141
34	167	218
35	288	111
36	345	113
37	164	134
38	199	95
39	247	114
40	194	187
41	218	165
42	371	74
43	327	52
44	186	68
45	159	69
46	155	71
47	186	82
48	199	73
49	137	65
50	145	92
51	136	126
52	197	106
53	274	70
54	209	99
55	199	112
56	266	126
57	404	112
58	397	47

Ηλικία	Πλήθος Ατόμων	
	Άνδρες	Γυναίκες
59	380	38
60	171	70
61	198	75
62	233	80
63	204	81
64	204	45
65	185	50
66	161	51
67	163	61
68	163	44
69	135	43
70	122	44
>70	1306	402
Σύνολο	9.572	3.978

7. Αναλογιστικές Παραδοχές – Οικονομικά στοιχεία

Οι αναλογιστικές παραδοχές είναι οι καλύτερες εκτιμήσεις για τις μεταβλητές που θα προσδιορίσουν την μελλοντική κατάσταση του Τομέα.

7.1. Οικονομικές Παραδοχές - Οικονομικά στοιχεία

7.1.1. Επιτόκιο Προεξόφλησης

Για τον καθορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθησαν υπόψη οι υποδείξεις της Διεύθυνσης Αναλογιστικών Μελετών της Γ.Γ.Κ.Α. και χρησιμοποιήθηκε επιτόκιο **3,15%**. Εναλλακτικά, παρουσιάζονται τα αναλογιστικά ισοζύγια με επιτόκιο **2%**.

7.1.2. Πληθωρισμός

Ο πληθωρισμός εκτιμήθηκε σε 0% για τα επόμενα έτη.

7.1.3. Περιουσία του Τομέα

Η περιουσία η οποία εδόθη, ήταν αυτή κατά την 30/9/2012 και η οποία ανέρχεται σε **59.191 χιλ. €**. Συγκεκριμένα:

Περιουσία του Τομέα	
(Ποσά σε χιλ. €)	
Ακίνητα	5.334
Καταθέσεις	46.038
Χρεόγραφα	7.780
Σύνολο	59.151

7.1.4. Έσοδα / Έξοδα του Τομέα

Από τον Τομέα παρελήφθησαν τα παρακάτω στοιχεία:

Ανάλυση παροχών			
Ποσά σε €	2009	2010	2011
Παροχές γήρατος (εφάπαξ χορηγίες)	6.561.450,15	6.569.265,01	6.537.049,03
Παροχές αναπηρίας	0,00	0,00	0,00
Παροχές θανάτου	0,00	0,00	0,00
Μισθοδοσία, λειτουργικά και λοιπά έξοδα	3.541.549,75	4.374.153,13	1.079.217,63
Σύνολο εξόδων:	10.102.999,90	10.943.418,14	7.616.266,66

ΠΟΡΟΙ ΤΑΜΕΙΟΥ			
Ποσά σε €	2009	2010 *	2011
Εισφορές εν ενεργεία ασφαλισμένων	2.370.550,00	2.432.168,00	1.689.748,00
Κράτηση 1% στις πληρωμές εκτελούμενων δημοσίων έργων	3.482.944,00	3.101.525,00	2.171.248,00
Πρόσοδοι περιουσίας	6.532.341,97	34.552.612,52	5.985.818,05
Λοιπά έσοδα	262.722,86	60.865,06	121.495,95
Σύνολο εσόδων:	12.648.558,83	40.147.170,68	9.968.310,00

Επίσης, από τον Τομέα παρελήφθησαν οι παρακάτω συμπληρωματικές σημειώσεις:

* **Σημείωση** : το 2010 έληξε ομόλογο Ελλ. Δημοσίου που είχε στην κατοχή του ο Τομέας. Έτσι από τα 40 εκατ. ευρώ των εσόδων του 2010, μη τακτικά μπορούν να θεωρηθούν τα εξής:

- Έσοδα από εξόφληση 10Υ ομολόγου: 26.412.325,75 €
- Έσοδα από επιστροφή φόρου 10Υ ομολόγου: 1.584.739,55 €

Σύνολο μη τακτικών εσόδων 2010: 27.997.065,3 €

** **Σημείωση** : το έσοδο αυτό επιβάλλεται από το άρθρο 12 του Ν.1384/1983 που αντικατέστησε το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.Δ.75/1946 και το άρθρο 21 του Ν.1276/1982.

Ως λοιπά έσοδα-έξοδα του Τομέα, δηλαδή ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εισφορές ή παροχές ελήφθησαν τα ποσά που αντιστοιχούν στις κατηγορίες Μισθοδοσία, λειτουργικά, λοιπά έξοδα καθώς και κράτηση 1% εκ του εργαλαβικού οφέλους από εκτελούμενα δημόσια έργα και Λοιπά έσοδα. Τέλος, τα ποσά του 2010 θεωρήθηκαν πιο αντιπροσωπευτικά καταλήγοντας στον παρακάτω πίνακα που υιοθετήθηκε για την μελέτη:

Οικονομικά Στοιχεία Τ.Π.Ε.Δ.Ε.	
(Ποσά σε χιλ.€)	2010
Λοιπά Έσοδα ⁽¹⁾	3.162
Λοιπά Έξοδα	4.374

⁽¹⁾ Στα ποσά των λοιπών εσόδων περιλαμβάνονται και τα ποσά που αντιστοιχούν σε συμμετοχή των ασφαλισμένων στην κράτηση 1% εκ του εργαλαβικού οφέλους από εκτελούμενα δημόσια έργα.

Οι πρόσοδοι περιουσίας δεν λαμβάνονται υπόψη στα έσοδα του Τομέα γιατί θεωρείται ότι έχουν ενσωματωθεί στο επιτόκιο προεξόφλησης με το οποίο προεξοφλούνται όλα τα μελλοντικά ετήσια ελλείμματα/πλεονάσματα.

Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης τα λοιπά έσοδα- έξοδα ελήφθησαν υπόψη μόνο στο **Βασικό Σενάριο** και στα **Σενάρια 2,3** ενώ στο **Σενάριο 1** δεν ελήφθησαν καθώς εκτιμήθηκε ότι δεν επιβαρύνουν τα συσσωρευμένα δικαιώματα.

7.1.5. Πυκνότητα εργασίας κατ' έτος

Έγινε η υπόθεση πως οι ασφαλισμένοι θα εργάζονται και θα πληρώνουν εισφορές για το 70% του έτους τα επόμενα έτη. Για τον υπολογισμό της μέχρι τώρα υπηρεσίας εκτιμήθηκε ότι το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχονταν σε 80%.

7.2. Δημογραφικές Παραδοχές

7.2.1. Θνησιμότητα

Ο πίνακας θνησιμότητας που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα μελέτη είναι ο Ελβετικός πίνακας θνησιμότητας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες, ο οποίος είναι κοινά αποδεκτός ως αμερόληπτος.

7.2.2. Προϋποθέσεις και Όρια Ηλικίας Συνταξιοδότησης

Για όλους τους εν ενεργεία ασφαλισμένους, οι προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που χρησιμοποιήθηκαν είναι αυτά που ισχύουν για την συνταξιοδότηση από το ΤΣΜΕΔΕ, έχοντας ενσωματώσει τις τελευταίες αλλαγές των ορίων ηλικίας του Ν. 4093/2012.

Σύμφωνα με υπόδειξη του Τομέα, οι ασφαλισμένοι αν και δύνανται να κάνουν χρήση του δικαιώματος συνταξιοδότησης παραμένουν εν ενεργεία. Ως εκ τούτου, εκτιμήθηκε ότι από το σύνολο αυτών που πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, ένα ποσοστό κάνει χρήση του δικαιώματος αυτού. Στον ακόλουθο πίνακα εμφανίζεται το ποσοστό αυτό ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης.

Έτος συμπλήρωσης προϋποθέσεων συνταξιοδότησης	2012	2013	2014	2015+
Ποσοστό ασφαλισμένων που κάνει χρήση δικαιώματος συνταξιοδότησης	50%	60%	70%	80%

Επίσης, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις ο εργαζόμενος θεμελιώνει δικαίωμα λήψης παροχής όταν ισχύουν οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Έχει πτυχίο σε ισχύ κατά την ημερομηνία παύσης (συνταξιοδότησης).
- Αν όχι, υπάρχουν οι εξής δύο υποπεριπτώσεις:

1^η Περίπτωση: Όταν έληξε το πτυχίο ο ασφαλισμένος είχε 30 χρόνια προϋπηρεσίας ανεξαρτήτου ορίου ηλικίας ή είχε 20 χρόνια προϋπηρεσίας και ήταν 58 ετών. Σε αυτή την περίπτωση δικαιούται παροχής.

2^η Περίπτωση: Δεν ίσχυε η συνθήκη της 1ης περίπτωσης οπότε ισχύουν τα ακόλουθα:

2.1. Αν πρόκειται για σύνταξη γήρατος ή ανικανότητας δεν δικαιούται παροχής.

2.2. Αν πρόκειται για σύνταξη θανάτου:

2.2.1. Το πτυχίο έληξε 1 χρόνο πριν την ημερομηνία θανάτου τότε δικαιούται παροχής.

2.2.2. Το πτυχίο έχει λήξει πάνω από 1 χρόνο τότε δεν δικαιούται παροχής.

Διάφορες λογικές - προσεγγιστικές μέθοδοι ακολουθήθηκαν για την εξαγωγή αυτών των ασφαλισμένων που έχουν δικαίωμα λήψης παροχής. Τελικά, από το αρχικό αρχείο το οποίο παρεδόθη και περιείχε **25.991** ασφαλισμένους, με βάση τα παραπάνω κριτήρια **14.523** ασφαλισμένοι θεμελιώνουν δικαίωμα λήψης παροχής και είναι αυτοί για τους οποίους υπολογίστηκαν τα αναλογιστικά μεγέθη. Οι υπόλοιποι, εκτιμήθηκε ότι όχι μόνο δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λήψης παροχής αλλά και ότι δεν θα επανενεργοποιήσουν το πτυχίο τους και κατά συνέπεια δεν θα ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις λήψης παροχής στο μέλλον.

7.3. Νεοεισερχόμενοι (μετά την 1/1/2013)

Η ηλικία εισόδου των νεοεισερχομένων εκτιμήθηκε στα 32 έτη για τους άνδρες και στα 30 έτη για τις γυναίκες και το πλήθος αυτών θεωρήθηκε τέτοιο, ώστε ο συνολικός πληθυσμός να παραμένει σταθερός.

Τέλος, οι νεοεισερχόμενοι κατατάσσονται αυτόματα στην 1^η ασφαλιστική κατηγορία της παραγράφου 4.1.1.2.

8. Ημερομηνία Αποτίμησης

Η ημερομηνία αναλογιστικής αποτίμησης είναι η 31^η Δεκεμβρίου 2012.

9. Αναλογιστικά Ισοζύγια - Χρηματοροές

9.1. Βασικό Σενάριο

Στο **Βασικό Σενάριο** απεικονίζεται η πορεία του Τομέα υπό το ισχύον καθεστώς παροχών και εισφορών και για όλο τον ασφαλιστικό βίο.

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	10.035	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	22.501
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	5.185
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	30.965	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	12.768
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	45.393
Εισφορές Νεοεισερχομένων	109.009	Παροχές Νεοεισερχομένων	103.308
Λοιπά Έσοδα	91.008	Λοιπά Έξοδα	88.972
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Πλεόνασμα	22.041
Σύνολο	300.168	Σύνολο	300.168

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 2%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	10.951	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	24.115
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	6.209
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	36.608	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	16.848
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	62.653
Εισφορές Νεοεισερχομένων	162.264	Παροχές Νεοεισερχομένων	186.623
Λοιπά Έσοδα	126.502	Λοιπά Έξοδα	123.671
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Έλλειμμα	-24.643
Σύνολο	395.476	Σύνολο	395.476

Βασικό Σενάριο Αποτελέσματα χρηματοροών Τ.Π.Ε.Δ.Ε.

Έσοδα	2013	2014	2015	2016	2020	2030	2040	2050	2060
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	1.209	1.060	985	924	722	244	39	0	0
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	1.070	1.067	1.063	1.302	1.515	1.927	1.299	17	0
Εισφορές Νεοεισερχομένων	428	678	807	912	1.568	3.527	5.535	6.624	6.486
Λοιπά Έσοδα	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067
Σύνολο	5.774	5.872	5.922	6.205	6.872	8.764	9.940	9.709	9.553
Έξοδα									
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	6.565	3.733	1.777	1.358	901	397	94	0	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	0	99	98	121	213	347	263	2	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	33	41	44	44	93	500	2.049	68	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	0	4	10	15	67	829	7.121	1.448	0
Παροχές Νεοεισερχομένων	0	0	1	2	13	145	1.073	18.247	9.133
Λοιπά Έξοδα	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998
Σύνολο	9.596	6.876	4.928	4.538	4.285	5.216	13.599	22.764	12.132
Αποτέλεσμα	-3.821	-1.003	994	1.667	2.587	3.548	-3.659	-13.055	-2.579
Περιουσία	55.330	54.326	55.321	56.988	66.077	97.126	97.928	28.837	0

Η περιουσία κατά την έναρξη των υπολογισμών ανέρχεται σε **59.151 χιλ €**.

9.2. Σενάριο 1

Το **Σενάριο 1** παρουσιάζει τα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012 για τους εν ενεργεία ασφαλισμένους.

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	0	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	22.501
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	0
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	0	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	5.768
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	0
Εισφορές Νεοεισερχομένων	0	Παροχές Νεοεισερχομένων	0
Λοιπά Έσοδα	0	Λοιπά Έξοδα	0
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Πλεόνασμα	30.882
Σύνολο	59.151	Σύνολο	59.151

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 2%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	0	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	24.115
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	0
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	0	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	7.493
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	0
Εισφορές Νεοεισερχομένων	0	Παροχές Νεοεισερχομένων	0
Λοιπά Έσοδα	0	Λοιπά Έξοδα	0
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Πλεόνασμα	27.542
Σύνολο	59.151	Σύνολο	59.151

Σενάριο 1 Αποτελέσματα χρηματοροών Τ.Π.Ε.Δ.Ε.

Έσοδα	2013	2014	2015	2016	2020	2030	2040	2050	2060
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εισφορές Νεοεισερχομένων	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά Έσοδα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Έξοδα									
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	6.565	3.733	1.777	1.358	901	397	94	0	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	33	41	44	44	75	254	822	23	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παροχές Νεοεισερχομένων	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λοιπά Έξοδα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο	6.597	3.774	1.821	1.402	976	651	916	23	0
Αποτέλεσμα	-6.597	-3.774	-1.821	-1.402	-976	-651	-916	-23	0
Περιουσία	52.554	48.780	46.959	45.557	41.239	31.801	23.056	19.500	19.486

Η περιουσία κατά την έναρξη των υπολογισμών ανέρχεται σε **59.151 χιλ €**.

9.3. Σενάριο 2

Το **Σενάριο 2** βασίστηκε στο **Βασικό Σενάριο** υπολογίζοντας όμως, τις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων με μείωση κατά **70%** και όχι κατά 83%, όπως ορίζεται από το ν.4093/2012.

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	10.035	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	39.708
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	9.149
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	30.965	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	12.768
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	45.393
Εισφορές Νεοεισερχομένων	109.009	Παροχές Νεοεισερχομένων	103.308
Λοιπά Έσοδα	91.008	Λοιπά Έξοδα	88.972
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Πλεόνασμα	870
Σύνολο	300.168	Σύνολο	300.168

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 2%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	10.951	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	42.556
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	10.957
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	36.608	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	16.848
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	62.653
Εισφορές Νεοεισερχομένων	162.264	Παροχές Νεοεισερχομένων	186.623
Λοιπά Έσοδα	126.502	Λοιπά Έξοδα	123.671
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Έλλειμμα	-47.832
Σύνολο	395.476	Σύνολο	395.476

Σενάριο 2 Αποτελέσματα χρηματοροών Τ.Π.Ε.Δ.Ε.

Έσοδα	2013	2014	2015	2016	2020	2030	2040	2050	2060
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	1.209	1.060	985	924	722	244	39	0	0
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	1.070	1.067	1.063	1.302	1.515	1.927	1.299	17	0
Εισφορές Νεοεισερχομένων	428	678	807	912	1.568	3.527	5.535	6.624	6.486
Λοιπά Έσοδα	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067
Σύνολο	5.774	5.872	5.922	6.205	6.872	8.764	9.940	9.709	9.553
Έξοδα									
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	11.585	6.589	3.136	2.396	1.590	700	166	0	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	0	174	173	214	375	612	465	4	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	33	41	44	44	93	500	2.049	68	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	0	4	10	15	67	829	7.121	1.448	0
Παροχές Νεοεισερχομένων	0	0	1	2	13	145	1.073	18.247	9.133
Λοιπά Έξοδα	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998
Σύνολο	14.616	9.806	6.361	5.668	5.136	5.785	13.873	22.766	12.132
Αποτέλεσμα	-8.842	-3.934	-440	537	1.736	2.980	-3.932	-13.057	-2.579
Περιουσία	50.309	46.376	45.936	46.473	51.887	73.882	70.899	1.096	0

Η περιουσία κατά την έναρξη των υπολογισμών ανέρχεται σε **59.151 χιλ €**.

9.4. Σενάριο 3

Το **Σενάριο 3** βασίστηκε στο **Βασικό Σενάριο** υπολογίζοντας όμως, τις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων με μείωση κατά **69%** και όχι κατά 83%, όπως ορίζεται από το ν.4093/2012.

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	10.035	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	41.032
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	9.454
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	30.965	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	12.768
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	45.393
Εισφορές Νεοεισερχομένων	109.009	Παροχές Νεοεισερχομένων	103.308
Λοιπά Έσοδα	91.008	Λοιπά Έξοδα	88.972
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Έλλειμμα	-759
Σύνολο	300.168	Σύνολο	300.168

Αναλογιστικό Ισοζύγιο 31/12/2012 με επιτόκιο προεξόφλησης 2%			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ			
Π.Α. ΕΣΟΔΩΝ		Π.Α. ΕΞΟΔΩΝ	
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	10.951	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	43.975
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	11.322
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	36.608	Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	16.848
		Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	62.653
Εισφορές Νεοεισερχομένων	162.264	Παροχές Νεοεισερχομένων	186.623
Λοιπά Έσοδα	126.502	Λοιπά Έξοδα	123.671
Περιουσία	59.151		
		Αναλογιστικό Έλλειμμα	-49.615
Σύνολο	395.476	Σύνολο	395.476

Σενάριο 3 Αποτελέσματα χρηματοροών Τ.Π.Ε.Δ.Ε.

Έσοδα	2013	2014	2015	2016	2020	2030	2040	2050	2060
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)	1.209	1.060	985	924	722	244	39	0	0
Εισφορές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)	1.070	1.067	1.063	1.302	1.515	1.927	1.299	17	0
Εισφορές Νεοεισερχομένων	428	678	807	912	1.568	3.527	5.535	6.624	6.486
Λοιπά Έσοδα	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067	3.067
Σύνολο	5.774	5.872	5.922	6.205	6.872	8.764	9.940	9.709	9.553
Έξοδα									
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- συσσωρευμένα δικαιώματα	11.971	6.808	3.240	2.476	1.643	724	171	0	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (μέχρι 31/12/92)- μελλοντικά δικαιώματα	0	180	179	221	388	632	480	4	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- συσσωρευμένα δικαιώματα	33	41	44	44	93	500	2.049	68	0
Παροχές Ενεργών Ασφ/νων (από 1/1/93)- μελλοντικά δικαιώματα	0	4	10	15	67	829	7.121	1.448	0
Παροχές Νεοεισερχομένων	0	0	1	2	13	145	1.073	18.247	9.133
Λοιπά Έξοδα	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998	2.998
Σύνολο	15.002	10.032	6.472	5.755	5.202	5.828	13.894	22.766	12.132
Αποτέλεσμα	-9.228	-4.159	-550	450	1.670	2.936	-3.953	-13.057	-2.579
Περιουσία	49.923	45.764	45.214	45.664	50.796	72.094	68.820	0	0

Η περιουσία κατά την έναρξη των υπολογισμών ανέρχεται σε **59.151 χιλ €**.

9.5. Επεξηγήσεις- Διευκρινίσεις-Ορισμοί

Ενεργοί ασφαλισμένοι: Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι ήταν ενεργοί κατά την ημερομηνία αποτίμησης της μελέτης, δηλαδή μέχρι την 31/12/2012. Η κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων είναι συνεχώς μειούμενη, λόγω των συνταξιοδοτήσεων, θανάτων και των λοιπών αιτιών αποχώρησης. Οι ενεργοί ασφαλισμένοι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες ανάλογα με την ημερομηνία ένταξή τους στην Κοινωνική Ασφάλιση, σε αυτούς που πρωτοασφαλίστηκαν μέχρι την 31/12/92 και σε αυτούς που πρωτοασφαλίστηκαν από 1/1/93.

Νεοεισερχόμενοι: Οι ασφαλισμένοι με ημερομηνία ένταξης στον Τομέα μετά την ημερομηνία αποτίμησης της μελέτης, δηλαδή αυτοί που εντάχθηκαν από 1/1/2013 και στο εξής. Η κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων αυξάνει τα πρώτα έτη της μελέτης και στην συνέχεια μειώνεται λόγω των συνταξιοδοτήσεων, θανάτων και των λοιπών αιτιών αποχώρησης αυτής της κατηγορίας. Εκτιμήθηκε ότι νεοεισερχόμενοι μπαίνουν στον Τομέα για πενήντα έτη.

Ασφαλιστικές Εισφορές Ενεργών: Οι ασφαλιστικές εισφορές των ενεργών ασφαλισμένων, όπως περιγράφονται στην Ενότητα 4.1. Δεδομένου ότι η κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων είναι συνεχώς μειούμενη, τα αντίστοιχα ποσά εισφορών μειώνονται με την πάροδο των ετών.

Ασφαλιστικές Εισφορές Νεοεισερχομένων: Οι ασφαλιστικές εισφορές των νεοεισερχομένων, όπως περιγράφονται στην Ενότητα 4.1.

Παροχές Ενεργών: Οι καταβαλλόμενες παροχές των ενεργών ασφαλισμένων, όπως περιγράφονται στην Ενότητα 4.2. Οι παροχές αυτές οφείλονται σε διάφορα αίτια αποχώρησης, δηλαδή σε περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, λόγω αναπηρίας, λόγω θανάτου. Τα ποσά των παροχών επηρεάζονται κατά κύριο λόγο από τις συνταξιοδοτήσεις λόγω γήρατος κατ' έτος. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε μεταβλητότητα σε αυτά οφείλεται κυρίως στις «φουρνιές των συνταξιοδοτούμενων λόγω γήρατος ασφαλισμένων». Οι παροχές στοιχειοθετούνται από δύο τμήματα: Αυτό που αντιστοιχεί σε συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης της μελέτης και το τμήμα που προκύπτει από μελλοντικά δικαιώματα, δηλαδή από την μελλοντική υπηρεσία του ασφαλισμένου.

Παροχές Νεοεισερχομένων: Οι καταβαλλόμενες παροχές των νεοεισερχομένων, όπως περιγράφονται στην Ενότητα 4.2. Οι παροχές αυτές οφείλονται σε διάφορα αίτια αποχώρησης, δηλαδή σε περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, λόγω αναπηρίας, λόγω θανάτου. Τα ποσά των παροχών επηρεάζονται κατά κύριο λόγο από τις συνταξιοδοτήσεις λόγω γήρατος κατ' έτος. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε μεταβλητότητα σε αυτά οφείλεται κυρίως στις «φουρνιές των συνταξιοδοτούμενων λόγω γήρατος ασφαλισμένων».

Λοιπά έσοδα και τα λοιπά έξοδα: Τα λοιπά έσοδα και τα λοιπά έξοδα είναι αυτά τα οποία περιγράφονται στην παράγραφο 7.1.4., δηλαδή ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εισφορές ή παροχές και περιλαμβάνουν τις κατηγορίες μισθοδοσία, λειτουργικά έξοδα καθώς και την κράτηση 1% στις πληρωμές εκτελούμενων δημοσίων έργων. Τα ποσά αυτά εκτιμήθηκε ότι αυξάνουν με τον πληθωρισμό, ήτοι κατά 0%.

Αποτέλεσμα: Το αποτέλεσμα της οικονομικής χρήσης αντικατοπτρίζει το αποτέλεσμα των εσόδων μείον τα έξοδα.

Περιουσία: Περιουσία που απεικονίζεται στο αναλογιστικό ισοζύγιο είναι η τρέχουσα περιουσία, όπως περιγράφηκε στην ενότητα 7.1.3. Επίσης, η Περιουσία στους πίνακες χρηματοροών κατ' έτος παρουσιάζει για το συγκεκριμένο έτος την

συσσωρευθείσα περιουσία κατά το έτος αυτό. Το ποσό αυτό προκύπτει αν στην περιουσία κατά την ημερομηνία αποτίμησης προστεθούν τα αποτελέσματα του κάθε οικονομικού έτους.

Ποσά οικονομικών χρήσεων: Οι παραπάνω πίνακες χρηματοροών απεικονίζουν τα ποσά των εσόδων- εξόδων ανά οικονομική χρήση σε τρέχουσες αξίες κατά την οικονομική χρήση.

Παραδείγματος χάριν τα ποσά που αντιστοιχούν στο έτος 2016 στο Βασικό Σενάριο σημαίνουν ότι:

Οι ασφαλιστικές εισφορές των ενεργών ασφαλισμένων ανέρχονται σε 2.226 χιλ. Ευρώ και οι εισφορές των Νεοεισερχομένων σε 912 χιλ. Ευρώ. Ανάλογα οι παροχές της πρώτης κατηγορίας την ίδια οικονομική χρήση ανέρχονται σε 1.537 χιλ. Ευρώ ενώ της δεύτερης κατηγορίας σε 2 χιλ. Ευρώ. Δεδομένου ότι δεν έχουν προλάβει να ωριμάσουν συνταξιοδοτικά δικαιώματα γήρατος για τους νεοεισερχόμενους αυτό το έτος, οι παροχές αυτών αντικατοπτρίζουν μόνο παροχές θανάτου και αναπηρίας.

Τέλος, το αποτέλεσμα της οικονομικής χρήσης αυτής, σημαίνει ότι τα έσοδα μείον τα έξοδα ανέρχονται σε 1.667 χιλ. Ευρώ.

Τα οικονομικά αποτελέσματα κατ' έτος επηρεάζονται τόσο από το ύψος των εσόδων και των εξόδων τα οποία εξαρτούνται κυρίως από τις συνταξιοδοτήσεις κάθε έτους.

Σημείωση: Οι υπολογισμοί των μελλοντικών χρηματοροών έγιναν για όλο τον ασφαλιστικό βίο του Τομέα. Ενδεικτικά παρατίθενται κάποια αντιπροσωπευτικά έτη στους πίνακες χρηματοροών.

10. Συμπεράσματα

Για τον Τομέα αποτιμήθηκε η παρούσα κατάσταση στο **Βασικό Σενάριο** και καταρτίστηκαν επιπλέον 3 Εναλλακτικά Σενάρια. Στο **Βασικό Σενάριο** απεικονίζεται η πορεία του Τομέα υπό το ισχύον καθεστώς. Συγκεκριμένα, στο Βασικό Σενάριο απεικονίζονται τα οικονομικά μεγέθη του Τομέα με την προϋπόθεση ότι οι εισφορές και οι παροχές παραμείνουν σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις, έχοντας ενσωματώσει τις νομοθετικές ρυθμίσεις του ν.4093/2012. Το ύψος των παροχών στηρίζεται τόσο στα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012 όσο και στα δικαιώματα που προκύπτουν από τα μελλοντικά έτη ασφάλισης.

Το **Σενάριο 1** παρουσιάζει απεικονίζεται η πορεία του Τομέα υπολογίζοντας τις παροχές που προκύπτουν μόνο από τα συσσωρευμένα δικαιώματα μέχρι την 31/12/2012. Συγκεκριμένα στο σενάριο αυτό, οι παροχές υπολογίζονται με βάση την συσσωρευθείσα υπηρεσία κατά την ημερομηνία αποτίμησης της μελέτης και επίσης, για τους νέους ασφαλισμένους η ασφαλιστική κλάση είναι αυτή που είχε ο ασφαλισμένος κατά την ημερομηνία αποτίμησης.

Το **Σενάριο 2** βασίστηκε στο **Βασικό Σενάριο** υπολογίζοντας όμως, τις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων με μείωση κατά **70%** και όχι κατά 83%, όπως ορίζεται από το ν.4093/2012.

Το **Σενάριο 3** βασίστηκε στο **Βασικό Σενάριο** υπολογίζοντας όμως, τις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων με μείωση κατά **69%** και όχι κατά 83%, όπως ορίζεται από το ν.4093/2012.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα της μελέτης παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Στοιχεία Αναλογιστικού Ισοζυγίου Επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%				
(Ποσά σε χιλ. €)	Έξοδα	Έσοδα	Περιουσία	Αναλ. Αποτ.
Βασικό Σενάριο	278.126	241.017	59.151	22.041
Σενάριο 1	28.269	0	59.151	30.882
Σενάριο 2	299.298	241.017	59.151	870
Σενάριο 3	300.927	241.017	59.151	-759

Στοιχεία Αναλογιστικού Ισοζυγίου Επιτόκιο προεξόφλησης 2,00%				
(Ποσά σε χιλ. €)	Έξοδα	Έσοδα	Περιουσία	Αναλ. Αποτ.
Βασικό Σενάριο	420.119	336.325	59.151	-24.643
Σενάριο 1	31.609	0	59.151	27.542
Σενάριο 2	443.308	336.325	59.151	-47.832
Σενάριο 3	445.092	336.325	59.151	-49.615

Η εικόνα του Τομέα αποδίδεται με σαφήνεια με την κατάρτιση του Αναλογιστικού Ισοζυγίου, καθώς και με τους πίνακες χρηματοροών. Στο αναλογιστικό ισοζύγιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναλογιστικής αποτίμησης και εξετάζεται η ύπαρξη ή όχι πλεονάσματος.

Η ύπαρξη αναλογιστικού πλεονάσματος σημαίνει απλά, ότι η περιουσία και οι μελλοντικές εισφορές επαρκούν για να καλύψουν τις μελλοντικές παροχές. Αντίθετα, η ύπαρξη αναλογιστικού ελλείμματος σημαίνει ότι η σχέση εισφορών και παροχών του κλάδου δεν είναι τέτοια που να οδηγεί σε μακροχρόνια ισορροπία, δηλαδή ότι οι εισφορές δεν είναι αρκετά υψηλές για να εγγυηθούν τη χωρίς προβλήματα χρηματοδότηση των παροχών ή αντίστροφα οι παροχές είναι πολύ υψηλές για να «στηριχθούν» από τις εισφορές.

Οι πίνακες χρηματοροών αντικατοπτρίζουν την μελλοντική εξέλιξη των εσόδων και εξόδων και επιτρέπουν μεταξύ άλλων το σωστό προγραμματισμό και επιλογή της καλύτερης δυνατής επενδυτικής πολιτικής.

Ο Τομέας εμφανίζεται πλεονασματικός σε όλα τα Σενάρια εκτός από το **Σενάριο 3** με επιτόκιο προεξόφλησης 3,15%. Σε όλα τα σενάρια η σχέση περιουσίας και παροχών από συσσωρευμένα δικαιώματα, είναι θετική και αποτελεί την κύρια πηγή του πλεονάσματος όπου αυτό υπάρχει. Αντίθετα, η σχέση μελλοντικών εισφορών και παροχών από μελλοντικά δικαιώματα είναι αρνητική και επιβαρύνει το αποτέλεσμα. Αυτό σημαίνει ότι ενώ η συσσωρευθείσα περιουσία είναι επαρκής για την κάλυψη των δικαιωμάτων που προκύπτουν από τα έτη ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης, οι μελλοντικές εισφορές δεν επαρκούν για να καλύψουν τα μελλοντικά δικαιώματα. Κατά κύριο λόγο το παραπάνω αρνητικό αποτέλεσμα οφείλεται στην κατηγορία των νέων ασφαλισμένων για τους οποίους οι εισφορές υπολείπονται των παροχών.

Η διαφοροποίηση που γίνεται στις παροχές των παλαιών ασφαλισμένων στα **Σενάρια 2** και **3**, επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο Ισοζύγιο. Συγκεκριμένα, εμφανίζεται ο Τομέας οριακά πλεονασματικός σε αλλαγή του ποσοστού μείωσης από 83% σε 70%, ενώ εμφανίζεται οριακά ελλειμματικός σε αλλαγή του ποσοστού μείωσης από 83% σε 69%. Το γεγονός αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ποσοστά μείωσης μικρότερα του 70% προκαλούν ελλείμματα στον Τομέα.

Η παραπάνω εικόνα των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών ισοζυγίων επηρεάζεται άμεσα από το προεξοφλητικό επιτόκιο. Στην περίπτωση που τα αναλογιστικά ισοζύγια υπολογίζονται με προεξοφλητικό επιτόκιο 2% αντί του 3,15%, όπως φαίνεται στον πίνακα με τα Στοιχεία Αναλογιστικού Ισοζυγίου ο Τομέας παρουσιάζεται ελλειμματικός στο **Βασικό Σενάριο** και στα **Σενάρια 2** και **3**.

Να σημειωθεί ότι, η επιλογή τεχνικού επιτοκίου 3,15% στην παρούσα μελέτη είναι ισοδύναμη με την υπόθεση ότι το μακροπρόθεσμο καθαρό επιτόκιο που θα επιτυγχάνει ο Τομέας από τις επενδύσεις του θα είναι 3,15% σε σταθερές τιμές. Εάν δοθεί η δυνατότητα για την επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων μέσω μιας επιθετικής επενδυτικής πολιτικής και η πράξη δείξει ότι ο Τομέας μπορεί να επιτυγχάνει τέτοιες αποδόσεις σε μακροπρόθεσμη βάση, μια αντίστοιχη μελλοντική μελέτη θα έδειχνε σαφή βελτίωση στο αναλογιστικό ισοζύγιο.